

היסטוריה והיסטוריונים בעת החדשה

יוסי מאלי

מאגנס, תש"ף, 310 עמ'

Marie-Lan Nguyen/Wikimedia Commons ©

גם להיסטוריה יש היסטוריה. לא בכל המקומות ולא בכל התרבויות ייחסו בני אדם חשיבות גדולה כל כך לאירועי העבר, ובעת החדשה, מאז המהפכה הצרפתית, הייתה להיסטוריה עדנה מיוחדת. עיוניו של יוסי מאלי בחייהם ובדרכי עבודתם של אחדים מההיסטוריונים הגדולים בעת החדשה משרטטים לפנינו כיצד הפכה ההיסטוריה לתחום מחקר ועיון, וחושפים את ערש לידתם של מאפיינים הנראים בעינינו מובנים מאליהם.

שני ההיסטוריונים הראשונים שבהם

עוסק הספר נזקקו לתעוזה לא קטנה

כדי להקדיש זמן לכתיבה על העבר

שלא נחשבה אז למלאכה מכובדת.

מנקודת מבטם של מלומדים במאה

ה-18 האמיתות החשובות היו נצחיות. זו

הייתה עמדתה של הכנסייה וגם עמדתם

של מחוללי המהפכה המדעית, ולכן

המלומדים באותה תקופה לא ראו ערך

ממשי בעיסוק באירועים מקריים מהעבר.

כשהאינטלקטואל הנפוליטני ג'מבטיסטה

ויקו כתב את ספרו 'המדע החדש', שבו

תיאר את החוקיות הגלומה בהתרחשויות

ההיסטוריות, הוא זכה להתעלמות מצד

בני דורו. כדי לכתוב היסטוריה לא די

בפריסת עובדות מהעבר, וההיסטוריון

האנגלי אדוארד גיבון תפס את עבודתו

כעיצוב דרמטי וספרותי של האירועים.

בפרקים הבאים עוסק מאלי במתח

בין היסטוריה פוליטית המחוברת

ללאומיות לבין ההיסטוריה התרבותית

הנוטה לחצות גבולות, ובתפקידו

הביקורתי של ההיסטוריון בזמן מלחמת

העולם השנייה. הפרק האחרון מתייחס

להיסטוריה כמיתולוגיה מודרנית

באמצעות הדיון החדש מעט בדמותו של

מלאך ההיסטוריה כפי שתיאר אותו ולטר

בנימין. רוב פרקי הספר התפרסמו בעבר

כמאמרים נפרדים, והיה מועיל לו היה

נוסף לספר מבוא נרחב יותר או אחרית

דבר העוברת מהדיונים בהיסטוריונים

השונים אל התמונה הגדולה, אך גם

בהיעדר הרחבה כזו הספר מעניין מאוד.